

Posudek oponenta bakalářské práce

Vedoucí bakalářské práce: doc. PhDr. Martin Raudenský, Ph.D.

Oponent bakalářské práce: Mgr. Magdalena Novotná, PhD.

Autor bakalářské práce: Eliška Fňukalová

Obor: Výtvarná výchova se zaměřením na vzdělávání

Název práce: Okrajové žánry grafické tvorby určené dětem (omalovánky, vystřihovánky, skládačky)

Bakalářská práce Elišky Fňukalové se zabývá grafickými žánry pro děti, jako jsou omalovánky, vystřihovánky a skládačky. Je dobře, že je okrajové téma systematicky zpracováno.

V teoretické části autorka definuje základní žánry a zabývá se jejich vzdělávacím přínosem. Seznamuje čtenáře se starší i současnou domácí grafickou produkcí. Výběrem současných českých i zahraničních autorů Eliška Fňukalová prokazuje přehled v oboru. Vybírá méně známé mladé autory, předkládá ukázky jejich tvorby, takže text může posloužit jako inspirační zdroj pro výtvarné pedagogy. Tvorbu vybraných autorů popisuje i posuzuje. Své názory vysvětluje, přičemž se vhodně opírá o rozhovory či komentáře tvůrců, a správně je cituje. Třetí kapitola se stručně věnuje výtvarným přístupům v grafické tvorbě. Autorka se snaží formulovat klíčové principy práce s papírem. V kapitole 4 Eliška Fňukalová prokazuje svou schopnost obecně uvažovat. Porovnává předrevoluční a současnou domácí produkci.

V praktické části Eliška Fňukalová přibližuje tvorbu vlastní papírové hračky a uvádí své inspirační zdroje. Usiluje o hračku, která nebude děti svazovat a bude je motivovat k výtvarné tvorbě. Uvědomuje si vztah funkčnosti a vizuální kvality. Uvádí výchozí kartografické informace. Popisuje technické parametry skládačky, možnosti perforace tisku aj. Předkládaný návrh má interdisciplinární povahu. Teoretici výtvarné výchovy varují před obsahovou vyprázdňeností nekvalitních výtvarných úkolů. Mám za to, že vazba na reálnou krajinu a konkrétní zkušenost dětí by pomohla ukotvit obsah navrhovaného úkolu.

V didaktické části autorka ověřuje navrženou skládačku ve spolupráci se třemi dětmi ve věku 3,7 a 14 let. Aktivity jsou navrženy ve dvou variantách pro děti ve věku 1. st. ZŠ a 2. st. ZŠ. Zahrnují vazbu na RVP ZV a očekávané kompetence. Autorka uvádí plánování aktivit, popisuje jejich realizaci a reflektuje ji. Za spornou považují absenci cílů, s. 37: „*Cíle výukové jednotky jsem záměrně nespecifikovala, protože se jedná o volnočasovou aktivitu a případné splnění cílů by bylo v rámci rozsahu této práce obtížně hodnotitelné.*“ Jsem přesvědčena o tom, že volnočasové aktivity mají své cíle i obsah. Výše uvedené chápu tak, že si autorka uvědomuje obtížnost zhodnocení výtvarné aktivity. To však není důvodem, proč nestanovit cíl či nehodnotit. Za silnou stránku práce považují reflexe realizovaných aktivit. Eliška Fňukalová si uvědomuje meze vlastního návrhu i možnosti dětí. Po nabytých zkušenostech navrhuje alternativy. Jsem přesvědčena o tom, že realizace s větším počtem dětí by přinesla širší paletu reakcí a přístupů. Nejedná se o prožitkové, spíše o činnostní učení, s. 43.

Otázky k obhajobě:

1. Opakovaně se zmiňujete o didaktickém přesahu navrhované skládačky a s ní souvisejících výtvarných aktivit. Pokuste se formulovat výtvarné i zeměpisné cíle, resp. učivo obou oblastí, propojených interdisciplinárně.
2. Jak jste zadala výtvarné činnosti dětí? Uvedte přesné formulace pro mladší děti i starší dívku.
3. Vysvětlete, prosím, formulaci na s. 42: „*Tím, že předtím byly vytvořeny mapové značky, a některé z nich představovaly jevy, které dívky nejsou důvěrně známé (rýžovník), došlo ke schematizaci projevu a přenosu značek i na plochu, která měla být určena pro ztvárnění vlastní představivosti reality.*“... Bavila aktivita 14letou dívku?
4. Vysvětlete, jak rozumíte pojmu *námět*? Jmenuje se tak kapitola 5.2.

Po formální stránce je práce v pořádku. Doporučuji k obhajobě.

Navrhované hodnocení:

Praha 4. 1. 2017

Mgr. Magdalena Novotná, PhD.